

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1. Diuinæ Omnipotentiae prodigia in fauorem Castitatis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

eMat. 14. 29

Petrus e *super aquas ambulare*, & omnibus tribulationibus superior esse. Et ambulaueris in igne, non combureris: nam etsi maior esset ac vehementior flammae te comburant. Non enim flamma illa ardebit in te: nam etsi pars animi inferior arserit, superior non ardebit, nec eam aliqua culpa inficiet; ego enim te gratia mea praeferuabo.

NE DEFIDAS, quia ego Dominus Deus tuus omnipotens, volo que tibi remedium; sum enim sanctus, & cupio omnes tales esse; & ex officio mihi incumbit id procurare; sum etiam Saluator tuus, & volo efficacitatem gratiae in eo ostendere, ut à tot periculis te eruum; & absque laesione in tantis ignibus conseruem. Si igitur quando illi te circumdederint, confide magna cum fide dic: *tuus sum ego: saluum me fac*: & ego statim accurras ut saluem; quia tu es meus, & sub mea te habeo protectione.

Hæc sunt magni Dei nostri promissa, quinque pignoribus innitens, quæ nobis tradit; quod Omnipotentia sua sit nobis auxilium præstitum, ne in luxuriæ flammis pereamus.

§. I. *Divine Omnipotentia prodigia in fauorem Castitatis.*

Colla. 11. c.
10, & 12. §.
Th. 2. 9. 1. §.
2. 1. ex Arist.
7. Ethic.
Duplex a-
lium virgi-
nitatis.

UT AVTEM ab ipso fundamento & radice intelligatur, quam patet clarè ac admirabiliter, quæ hæcenus diximus, gerantur: aduertendum est: virginitatem (ut ait Cassianus quem sequitur S. Thomas) duas habere gradus: alterum imperfectum, & proprium Tyronum & pugnatium: quem Aristoteles proprio nomine continentiam appellauit: eò quod contineant se illi ac frenent, resistentes impotenti passionum suarum impulsui: alterum perfectum, proprium hominum iam consummatorum, quasi triumphum agentium: qui, pugna absolutâ, magna pace fruuntur. hæc pleno ore Castitas appellatur, & puritas Angelica. Primi significantur per Iacob luctatorem; alij per Israel em videntem Deum, quibus facta sunt promissa, proximè insinuata: In primis inchoantur prodigia omnipotentia diuina: in fauorem Castitatis; in alijs eadem perficiuntur, ut facile apparebit in solennibus illis duobus prodigijs à Deo factis in tribus illis pueris fornacis Babylonicæ. Primum fuit statim in initio, cum a missis sunt in medium fornacis virgines cum bracciis suis, & raris, & calcamentis, & vestibus. Et tunc licet ignis à Deo esset propè, ut vincula ipsa combureret: reliquas tamen vestes & corpora non adussit. Quod in tantam admirationem induxit Nabuchodonosorem, ut, quasi extra se positus, dixerit: *Nonne tres viros inuicem in medium ignis compeditos, & quomodo ego video quatuor viros subambulantes in medio ignis: o magnum prodigium* (ait S. Hieronymus)

in eum locum.

ardent

ardent vincula, quibus ligati sunt; & vincitorum corpora timens flamma non tangit! comburitur funiculus, quo pedes erant ligati, vt solutis liceret inter flammam liberè deambulare: & tamen nec corpus, nec reliqua vestimenta comburuntur, ne quicquam moleste illis intus ignis. ô rem stupèdam (ait S. Chrysostomus) *vinctos soluit flamma, & ipsa a vinctis vincta est; mutauit enim uero naturam adolescentulorum Religio: imò quod mirabilius est, non naturam mutauit, sed permanentis natura vim repressit: & corpus indutum, quod alias erat ignis fomentum & esca, ipsum ignem repressit. Hoc fecit omnipotentia Dei, b cuius vox intercidit flammam ignis, ne faciat quidquid potest; sed solum quod prouidentia diuina permittit: ita vt luceat, sed non comburat. & vt ait S. Gregorius: vno eodemq; tempore in obsequio iustorum: & haberet flamma virtutem ad solatium, & non haberet ad tormentum: combussit enim, quod impediebat; non combussit, quod tegebat.*

Hoc igitur prodigium facit Deus spiritualitè cum candidatis Castitatis, qui in suis initijs sunt veluti immeriti in fornacem ignis tentationum vehementium. Sed, ex virtute Dei fit, vt hic ignis ardeat quidem, quasi in suburbij, & arcis siue vestibulis carnis: sed non attingit partem animæ superioris, cruciat, sed non occidit; pœnam infligit, sed non adfert culpam; carni est molestus, sed spiritus est utilis: eò quod illustret doceatque Deo fide, sibi autem diffidere; & purificat quasi aurum in conflatório; & nacta occasione, comburit ipsa ligamina, dum passiones & inordinatas propèssiones mortificat illa violentia, quæ adhibetur, dum tentationibus resistitur; & si quid erat superbiæ, aut fiducia propriæ, id ipsum etiam comburit, & consumit, cum tam felici exitu, vt quod Diabolus ad eius perniciem adhibebat, conuertatur in eius commodum: ita vt dicere possit cum Dauide: *e dirupisti Domine vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini inuocabo.* & tunc impletur quod superius dicebamus: *d cum ambulaueris in igne, non comburaris, & flamma non ardebit in te: etsi enim ardebit in carne tua: non tamen in spiritu, qui est optima pars tui: gratiasq; Deo ages cum Ecclesiastico verbis illis: Quæ Ecclesiæ applicat Virginibus. e Confitebor tibi Domine Rex, & colaudabo te Deum Saluatorem meum, quia liberalissime a pressura flamma, qua circumdedit me: & in medio ignis sum estuatus: nam spiritus meus erat liber; & illæsus mansit, etiam si flammæ tentationum carnem meam vexarent.*

SEU magnum later mysterium in eo, quod scriptura ipsa diuina perpendit, cum nullum vestimentorum prædictorum trium puerorum fuisset combustum, nominatim addiderit: *f & Sarabala eorum non fuisse immutata, cū enim Sarabala sint, caligæ; significare voluit: ignem tentationū, ob Dei virtutem in eis manentem, non solum corporis & animæ munditiem noq; inficere, sed neque verecundam nuditatem aperire; nec propositi prioris*

Homil. 4.
ad Popul.

b Psal. 28. 7

Li. 3. Dial. 6.
18.

22

23

Corpu ca-
storum af-
fligitur ten-
tationibus,
non anima.

e Psal. 115. 17

d Isai. 43. 2.

e Eccl. 1. 14.
& 6.

f Dav. 2. 7.

firmitatem mutare: sed cum totius mundi admiratione recentissimum illud seruare.

2.

g Vers 49.

h Vers 94.

Pugnā
pax sequi-
tur.

i Vers 88.

Coll. 12. c. 11

k Psa. 131. 1.

l Mat. 18. 19

Anima pa-
cifica Chri-
sti habita-
culum est.

m Psa. 75. 1.

ALTERVM prodigium, quod fecit Deus cum tribus pueris, fuit; quod Angelus Domini descendit cum illis in fornacem, & excussit flammam ignis in fornace, & fecerit medium fornacis, quasi ventum roris flantem, ita ut non tetigerit eos omnino ignis, neq; contristauerit, nec quidquam molestia intulerit, h nec odor pignus transferit per eos. Vult enim Deus omnipotentiam suā manifestare, dans prodigiosam quandā pacem post pugnā aded crudelem; & magnā serenitatem post tempestatem aded horrendā; remouens ipsum ignē, & aded procul illi excutiēs, vt ab ipsa quoque carne recedat: ita vt, & ipsa tentationes cessent: fœdæ imaginationes euanescant; & voluptatū sensualium motus procul cedant: maneatque totus homo in magna quiete: nec tristitiam aliquam habeat, nec molestiā. Et tunc accedit de cœlo ventus roris diuinarum inspiratum flans, qui passionum ardorem extinguit: simulq; descendit ros deuotionis, & cœlestis solatiū, cor exhilarans, & omnē expellens tristitiā præcedentē. Tunc lætitiæ cantica renouantur, oēs creaturæ conuocantur, & inuitantur ad benedicendū Domino ob collata sibi tot beneficia; & se ipsos mutuo exhortantur, vt milles ipsi benedicant: dicentes cū tribus illis pueris: benedicite Anania, Azaria, & Misael Domino laudate & superexaltate eum in sacra quia eruit nos de inferno, & saluos fecit de manu mortis, & liberauit nos de medio ardentis flammæ, & de medio ignis eruit nos. Tunc incipiunt dulcia cū Angelis colloquia: quia quilibet delectatur conuersari cū sibi simili; & ipsi ad Angelum accedunt, seq; faciunt eorū socios: & ipsemet filius Dei, lubēs descendit ad ipsam fornacē, & arctā cū eis in familiaritatē. Hic (ait Cassianus) repletur, quod dixit Dauid: *ecce quam bonū, & quam iucundum habitare tres in vnum*. Nā caro & spiritus sunt iā sibi conformes, & consentientes: vt spiritus non vexetur, aut molestetur à carne. Et ipse Christus implet illud quod promisit, dicens: *si duo vel tres ex vobis consenserint super terram, de omni re, quacunque petierint, fiet illis a Patre meo, quia ego in medio eorum sum*. Vale enim ipse delectatur habitare in animabus habentibus pacem: iuxta illud Dauidis: *innotus in Iudæa Deus; & in Israel magnū nomē eius. & factus est in pacem locus eius; & habitatio eius in Sion. Ibi confregit p̄. et̄. arcuū, scutuū gladiū & bellum*. Hoc enim significat; quod quāuis Deus notus sit & venerationi habetur apud animas per Iudæam significatas, quæ humili suorum peccatorum confessione sese affligunt; & in lacrymis versantur: in illis tamen, quæ per Israel significantur, & quiete gaudent, quæ ex victoriā hostium suorum sunt assequuta: non solū notus est, sed etiam magnificatus, & vehemēter exaltatus: delectatur enim habitare in eis, quæ strenuē pugnarunt, & ipsius gratia hostiū arma confregerunt; & victoriā, ac pacem, quæ eius est fructus, ben-

nuerunt.

nerunt. Et quãuis n̄ Dominus diligit tabernacula Iacob, super omnia tamen illa
(vt idem David ait) diligit portas Sion. Hoc est licet valde diligit luctatores &
pugnaces, continuè gerentes bellum cum passionibus: multò tamen ampli-
us eas diligit, quã suas passiones iam vicerunt, & optata fruuntur pace.

Ex quo fit, vt perfectior gratioꝛque sit Deo Castitas pacifica, quã con-
tinentia pugna: quando scilicet pax in legitima pugna est obtenta. Quod
Sanctus Thomas approbat ac declarat dicens: non semper esse melius, quod
est difficilius, & maiorem adfert dolorem; nec semper esse minus bonum,
quod suauius est, ac facilius: sed respiciendam potius esse originẽ, & causam,
vnde id prouenit. Quod si causa sit naturalis, aut merè exterior: facilitas ex
ea orta imminuit meritum, quare cõplexione frigidus; & ipsa natura horrẽs
eius: odi voluptates; & vbi nō ad sunt earũ occasiones: minus meretur quòd
sit continens; quã qui valde calida est cõplexione; & ad huiusmodi volupta-
tes propensa; & vbi sunt eis potiendi occasiones: quibus tamen omnibus i-
pse resistit, vt castus euadat. Quod si omniũ horũ causa sit spiritualis, pia, &
laude digna: facilitas ex eo proueniens auget meritũ. Quare qui magno spi-
ritus feruore, aut Charitatis magnitudine, aut insigni fortitudine (quã in pu-
gnando adhibuit, sibiq; vim intulit) eò deuenit, vt non sentiat difficultatẽ in
actionibus virtutis; sed potiùs dulcedine quadã afficiatur, magna; pace, ac
tranquillitate in castitate potiatur: multò ampliùs meretur, Deoq; placet,
quã, qui magnas sentit repugnantias ob ignauiam suã in pugnando cõtra
eas. Neque par fuisse, feruentem, ob suauitatem, quam ubi tanquam sui la-
boris præmium comparauit, aliquam iacturam facere; neq; obtenta victo-
ria causa debet esse, cur lucrum imminuatur, sed potiùs, vt augeatur.

§. 2. Facile esse Deo, luxuriosos ac tentatos in castos, & tranquillos ac pacificos
commutare.

Q VAMVIS vera sint quæ diximus: non desunt tamen multi, non solum in-
ter gentiles & hæreticos, sed etiã Christianos, adeò vitio luxuriæ dediti,
& qui toties propriarum concupiscentiarũ flammis vrantur, vt impossibile
sibi iudicent, diu consistere, quin hoc igne comburantur, & in aliquod gra-
ue peccatũ labantur. Alij etiã sunt, nec pauci adeo his tẽtationibus vexati, vt
non possint sibi persuadere, si posse eò peruenire, vt ab eis liberentur, & ca-
stitate pacifica, & Angelica puritate potiantur. Et quãuis ad vtrosq; conuin-
cendos sufficiebant, quæ diximus, de omnipotẽtia Dei: cui (vt S. Bernard. pa-
truo suo valde incredulo dixit) facillimũ est facere quod hominib. est diffi-
cillimũ credere; tamẽ vt omnino sese victos dedãt, vtilissimã quandã doctri-
nã hic ponemus à Cassiano insinuatã, præmittẽdo: de possibilitate, & excel-
lentia virtutũ non debere vitiosos & imperfectos homines iudiciũ ferre ex
eo, qd ipsi in se ipsis experiũtur; aut quod ppriũ iudiciũ ex ratiocinationib.

n Psal. 86, 2

Castitas
pacifica Deo
gratissima.
2. 2. q. 155.
art. 4. ad 2.

Coll. 12. c. 8.
Imperfecti
homines
de v. rati-
bus iudiciũ
non ferant.

pro-